

Den (u)fri verdens individualisme

Individet er forfængeligt, alt for sig selv, men fylder
isoleret set ikke meget i verden!

For at fylde, må det gå i flok, skabe sig en sekt af
disciple eller tilegne sig ekstrem rigdom!

Fortælling og forfængelighed	1
Videnskab/sandhed	1
Journalister	2
Fortællingen om udviklingen	2
Forfængelighedens forudsætninger	2
Forfængelighed og personlighedsforstyrrelser	3
Markedets værdi med dets markedsværdier	3
Institutioner og samfundsstruktur	4
Social borderline	6

Fortælling og forfængelighed

Alle kan sige "jeg", alle kan sætte sit navn under en tekst og kalde sig forfatter, men ikke ret mange kan med referencer til tid og sted skrive "hvad sagde jeg", for på den måde at demonstrere en høj grad af eksistentiel integritet og forpligtende sammenhæng mellem fortælling og historisk realitet over generationer. Det kan jeg!

Den stort anlagte fortælling om udviklingen og globaliseringen sitrer i øjeblikket voldsomt ved sig selv. Det kommer bl.a. til udtryk i sært afsondrede former for akademisk præget social selvbeskrivelse, hvor der tales om "konspirationsteoriernes forudsætninger", om socialt strukturerede forudsætninger for den individualisme, som inden for samme videnskab kaldes "aktørperspektivisme" og som man her mener er blevet dysfunktionel i social forstand!

Videnskab/sandhed

Videnskaben centrerer sig om det at kvalificere sine beskrivelser som sande, hvor formidlingsarbejdet, det at gøre den videnskabeligt

kvalificerede viden tilgængelig i bredere forstand, kommer ind som noget sekundært, eller noget som andre end de videnskabelige medarbejdere må tage sig af.

Journalister

Journaliststanden opfatter det som sin opgave at formidle viden til masserne, dvs. som det at gøre sandheden bredt tilgængelig, også den lidt besværlige videnskabelige en af slagsen.

Fortællingen om udviklingen

Problemet for den stort anlagte fortælling er, at den ikke kan se sig selv på fremmede betingelser, at den i tilgangen til sig selv er sin egen mørkelygte. Det er med andre ord svært at se, hvad der er op og ned omkring fortællingens sandhedsværdi inden for fortællingen selv. Den er både skurk og strømmer i en og samme proces.

Fortællingen om udviklingen er udviklingen iboende. Dvs. udviklingen er betinget af fortællingen og omvendt, fortællingen er afhængig af den udvikling, som ændrer sig med fortællingen. Semantik og ontologi er to sider af samme sag, samfundsstruktur, psykiske forudsætninger for selvbeskrivelse og adfærd.

Budskabet, selve fortællingens indhold, fortællingen om globaliseringen og det fri individs ultimative selvudfoldelse som vejen til den bedste af alle verdener, bunder i en sand kaskade af traditionsbetinget ideologi, kosmologi og pseudovidenskab.

Budskabet i sig selv kan dog formuleres ganske kortfattet: "HVAD DER ER GODT FOR DEN ENE PÅ DET FRI MARKEDS BETINGELSER, DET ER IKKE BARE GODT FOR DENNE, MEN I DET HELE TAGET"!

Forfængelighedens forudsætninger

Det er den ramme, som individet, aktørperspektivet, skriver sig selv ind i.

Det er en ramme for selvforståelse, der kan tematiseres som alment gældende social ramme for individets selvbeskrivelse.

Rammen beskrives både teoretisk og konkret som en gyldig forudsætning for individets selvrealisering, dvs. som social realitet, social struktur. På den måde bekræftes en og samme fortælling

performativt i kraft af distinktionen mellem social struktur og aktørperspektivisme.

Det er markedet, helst så globaliseret som muligt, der er ophøjet til realitetsprincip i den stort anlagte fortælling om udviklingen.

Det har vi beskrevet her på stedet: [Markedet som realitetsprincip](#)

Problemet med markedet er, at der ikke er nogen, der har set det. Der er heller ikke nogen, der har set den globale opvarmning. Vi kender kun markedets vindere, fx Europas i øjeblikket mest værdifulde virksomhed, Novo Nordisk (der tjener styrtende på slankemidlet Wegovy) og Donald Trump, der som marketingekspert om nogen formår at svinge sig op ved sin "politiske markedsværdi".

Forfængelighed og personlighedsforstyrrelser

I mangel på bedre kvalificerede indikationer på værdi, er der en udpræget tilbøjelighed til at ophøje markedsværdien til status af objektivt værdimål både bredt socialt og psykisk individuelt.

Markedets værdi med dets markedsværdier

Markedet er mere end en fortælling. Markedets markedsværdi udgør en konkret købekraft, som bl.a. er betinget af udbud og efterspørgsel. Den enkelte kan ikke enerådende bestemme den pris på en vare, som den kan handles for, men markedet er betinget af flere former for omverden, der ikke er determineret af markedet selv.

Markedet er en realitet, ikke bare i princippet. Man kan tilbede det som vejen til den bedste af alle verdener, sådan som de professionelle liberale tænketanke gør. Så bliver det til ideologi.

Markedet neutraliserer i en hvis forstand individualismen, ophøjer den enkeltes efterspørgsel til noget almengyldigt, når bare der er nok individer bag efterspørgslen, eller hvis de få individer, der har købekraften, evnen til at lave penge, kaster sin efterspørgsel i en bestemt retning.

Markedsværdierne skabes af andre og lige så vægtige mekanismer som købekraften selv. Marketing består i det som regnskabsmæssigt figurerer som efterspørgselsfremmende investeringer.

Donald Trump er marketingekspert, dvs. ekspert i at skabe markedsværdi omkring sig.

Donald Trump og Elon Musk står sammen om fortællingen, der går på, at hvad der er godt for dem, det er ikke bare godt for dem, men i det hele taget. De beskriver deres både politiske og økonomiske succes som garanten for udviklingen.

Problemet for dem er, at de gør det via en ekstrem dæmonisering af deres modstandere og at de er afhængige af den stat, som de dæmoniserer.

De har et ekstremt anstrengt forhold til staten, som sætter rammen for markedet med den forfatningssikrede ejendomsret og andre for markedet helt afgørende forudsætninger.

Institutioner og samfundsstruktur

Staten er en institution, og nationerne, den amerikanske især, er fortsat afgørende for markedets funktion både internt i USA men også på globalt plan, hvor dollaren udgør ca. 60% af verdens reservevaluta.

Man kan være medlem af en stat, dvs. borger med pligter og rettigheder. Man kan også stå uden for. Statsløse palæstinensere er fx ikke i stand til at udnytte aktørperspektivet i privatøkonomisk forstand. Som potentiel forbryder så står de i dog konstant fare for at blive sendt ud af sit asylcenter, så staten har ret beset ikke lukket øjnene for dem som identificerede potentielt ansvarlige medlemmer af staten, dvs. som en slags borgere af anden rang.

Donald Trump, der sælger sig selv på selve markedsideologien, med sig selv i aktørperspektivet, har via sin ekstremt antagonistiske marketingsstrategi fået så mange fjender, at efterretningstjenesterne i USA er overbelastet i forhold til den udfordring, det er at beskytte ham mod attentater.

Han er blevet 100% afhængig af konstant beskyttelse af den amerikanske stats sikkerhedstjenester.

Det er sandsynligt, at han vinder præsidentposten via den sympati, som han opnår i kraft af de mange, der gerne vil slå ham ihjel. Lige nu promoverer han sig under et slogan, der handler om at det kun er de vigtige kandidater til posten i det hvide hus, der bliver skudt efter. Det skete i hans fremstilling af, hvad han selv har sagt i en telefonsamtale med sin modkandidat, demokraten Kamala Harris.

Hans hæmningsløse politiseren og forfængelighed skinner igennem som det egentlige budskab i alt, hvad han frembringer af udsagn.

Han og republikanernes valgstrategi, der går ud på at fremstille mordforsøgene på ham som funderet i "demokratisk sindelag", ser ud til at virke. Han vinder sin politiske markedsværdi via den ekstreme antagonisme.

USA er en nation fyldt med bevæbnede borgere, der i høj grad definerer deres selvrespekt i kraft af retten til at forsvare sig og sit med våben. Skoleskyderier og attentater på præsidenter og kandidater er en del af USA's historie i smuk forening med filmgenrer som Clint Eastwood fik sit navn i kraft af.

Frihedsidealet, fortællingen om individet ser ud til at kulminere/kollapse med fænomenet Trump.

Som fortælling er Trump det performative bevis på en udviklings paradoksale væsen. Som billedet på individuel frihed og markedsværdi (den politiske markedsværdi indbefattet) er han via sin ultimative antagonistisme endt op som fortællingens modsætning: Dem, der har forsøgt at gøre det af med ham, er tidligere republikanere, der føler sig svigtet af ham og vender sig mod ham med våben. Det er svært at se den frihed for sig, som han sælger sig selv på, når den skal udfolde sig i en nation, hvor så mange borgere, bevæbnet til tænderne, hader ham som pesten!

For dem, der vil ham til livs, figurerer hans succes som alt andet end alle andres succes, dvs. han er blevet til selve forhindringen for succes, forfængelighedens anstødssten nr.1.

Fanatisk tilbedelse har det med at slå over i sin modsætning. Frelsen, som de store kronisk konservative kosmologier tilbyder de troende, kommer individet med dets forfængelige håb om evig salighed i møde, hvor tabet af samme tro har tilbøjelighed til at slå over i religionskrig eller enkeltindviders martyr handlinger.

Trumps disciple tenderer mod at ende op som hans største individuelle trussel i en nation som USA, hvor the american rifle association har stor magt, bl.a. i det republikanske parti.

Det er ekstremt spændende at følge med i den udvikling, som den fri verdens primære demokrati er inde i netop nu.

Der er ingen forpligtende fremstilling af forholdet mellem ontologi og semantik hos nogle af de to fløje i amerikansk politik.

I min bog, 'Realitetens konflikt vs konfliktens realitet', forsøgte jeg at komme ind på distinktionen mellem en verden af rigtige udfordringer og det moderne menneskes socialt psykisk betingede tilgang til sig selv og sin verden. Tendensen til at se de virkelige udfordringer som forklaringen på de sociale konflikter med deres kun semantiske øvelser og faktaresistente sociale konstruktivisme, er ikke bare en tendens. Men i kampen om at opnå politisk magt har realismen trange kår. Konflikternes bagvedliggende årsager bliver ikke tema for konfliktens parter i deres kamp med hinanden, fordi konfliktens iboende dynamik og systeminterne nødvendighed genererer sin helt egen realitet, konfliktens realitet, en social konstruktion af semantiske værdier, hvis bidrag til udviklingen må siges at være paradoksal i logisk forstand og ontologisk dysfunktionel.

Social borderline¹

Menneskets sind er svagt og evnen til at fortabe sig i forfængelighed og dysfunktionelle fortællinger, bidrag til en syg udvikling, er gigantisk.

Fortællingen om, at hvad der er godt for vinderne i det politiske spil, det er ikke bare godt for dem, men i det hele taget, er en del af en paradoksal udvikling, hvor fortællingen om udviklingen er en del af udviklingen og omvendt, og hvor resultatet, udviklingen tenderer mod at ende op som sin egen modsætning.

Budskabet om udviklingens paradoksale væsen sælger på ingen måde, det giver mig ingen markedsværdi, uanset hvor rigtigt det er. Udviklingen bekræfter det. Glæden ved at kunne sige; "hvad sagde jeg", er yderst begrænset.

Beviset, på at succes i moderne forstand er sin egen modsætning, er mangfoldigt dokumenteret, fx her:

<https://www.theguardian.com/environment/2024/sep/12/consumerism-and-the-climate-crisis-threaten-equitable-future-for-humanity-report-says>

¹ De symptomer, den enkelte udviser og som klinisk betragtes som indikationer på diagnosen borderline, har med dysfunktionelle følelsesmæssige afvigelser at gøre. Man taler om afvigelser fra normer osv. Når man så taler om social borderline, så kommer man ind på hele samfundets følelsesmæssige konstitution. Hvis man her taler om det patetiske, så sker det ud fra en lære om det syge, dvs. en patologi, der gør det normale og normative til selve sygdommen. Demokratiet og markedet bliver her til patogenet. Der er hverken omsætning eller politisk magt at score via denne form for patologisk praksis. Det tilhører altså patologien selv, at den forstår sig selv som modsætningen til de værdier, den ser dyrket omkring sig, at den forstår sig selv som uglest, miskendt, fortrængt hos genstanden for analyse.

De kun pålydende værdier kan ikke erstatte livets forudsætninger, der forsvinder med rivende hast, takket være de kriterier for succes, som det moderne menneske dyrker med sin udviklingsfortælling og folk som Donald Trump i spidsen.

Men det forfængelige sind, den store følelsesforstyrrelse sætter sig igennem: Trump og hans tilhængere har nok i hans fortælling, uanset at han og de ender op i ufrihed, økologiske katastrofer, sociale konflikter mellem sig og andre osv.

Man har nok i at kunne fremstille sig selv som dem, der har ret takket være sit måske meget lille flertal.

Det er lidt lige som hos dem, der finder større tilfredsstillelse i,

- at vise andre, at smagen af et æble er godt, end det at nyde smagen af et æble,
- at overbevise andre om, at de kan få orgasme, end i at få det,
- at overbevise andre om, at de har skudt kamelen, end det at skyde kamelen,
- kende prisen på sit hus, frem for dets nytteværdi,
- at overbevise andre om, at de er lykkelige, end i det at være det,
- at overbevise andre om, at de har Gud på sin side, end at tro på Gud.

Borderline er en diagnose beregnet på individet, hvor de pålydende værdier træder ind og står i vejen for virkelige. Jeg har kendt piger, der hellere ville fremstille sig selv som min kæreste, end at være det, som hellere ville have mig ned med nakken, end at have mig og som hellere ville beskrive vores forhold som lykkeligt, end at være lykkelige i det! Måske er jeg præget i særlig grad til at se bestemte kognitive dispositioner omkring mig.

Der er et moment af subjektivitet bag enhver beskrivelse. Det kan objektiveres, dvs. tematiseres via distinktionen mellem social struktur og aktørperspektivet.

Hermed gjort.